Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (judecător: V. Alexeeva)
Dosarul:nr.2rc-78/24
2-23132163-02-2rc-26022024

D E C I Z I E

23 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Vitalie Cotorobai și Viorica Mihaila

Examinând fără participarea părților recursul declarat de avocatul Mihail Durnescu în interesele ”Biox Comerț” S.R.L.,

în cauza civilă la cererea înaintată ”Biox Comerț” S.R.L. împotriva „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 ianuarie 2024,

C O N S T A T Ă:

La data de 13 septembrie 2023, avocatul Durnescu Mihail în interesele ”Biox Comerț” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, ulterior concretizată prin cererea din 15 septembrie 2023.

Prin cererea de chemare în judecată, avocatul Durnescu Mihail în interesele ”Biox Comerț” S.R.L. solicită de la pîrîtul „Vilpet &Co” S.R.L. încasarea datoriei în sumă de 685 025,93 lei, a dobînzii de întîrziere în sumă de 685 025,93 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 26 septembrie 2023 cererea de chemare în judecată depusă de către ”Biox Comerț” S.R.L. împotriva lui „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, a fost acceptată în procedură, fiind stabilită ședința de pregătire a cauzei.

În ședința de judecată din 22 ianuarie 2024 reprezentantul pârâtului „Vilpet &Co” S.R.L., avocatul Frecauțan Marina a solicitat suspendarea procesului civil.

În susținerea cererii menționate a invocat faptul că, la data de 18.07.2023 de către Judecătoria Hîncești (sediul Central) a fost acceptată în examinare cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către „Vilpet &Co” S.R.L. împotriva ”Biox Comerț” S.R.L. cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului de subantrepriză și constatarea ineficienței facturilor fiscale, fapt ce condiționează necesitatea suspendării examinării prezentei cauze.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantului ”Biox Comerț” S.R.L., avocatul Durnescu Mihail a solicitat respingerea cererii cu privire la suspendarea procesului, ca neîntemeiată.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 ianuarie 2024, s-a suspendat examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de către ”Biox Comerț” S.R.L. împotriva „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, până la rămânerea irevocabilă a acțiunii depuse de către „Vilpet &Co” S.R.L. împotriva ”Biox Comerț” S.R.L. cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului de subantrepriză și constatarea ineficienței facturilor fiscale.

La 31 ianuarie 2024, avocatul Mihail Durnescu în interesele ”Biox Comerț” S.R.L a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 ianuarie 2024, solicitând casarea integrală a încheierii primei instanțe, cu restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că, argumentele pe care se bazează partea adversă la înaintarea suspendării fiind alt proces ce se examinează la Judecătoria Hânceşti Sediul Central. Suspendarea procesului este inoportună acestui proces făcând referire la cadrul legal şi speţa în esenţă.

Comunică că, ședinţa de judecată este numită pentru data de 18 Aprilie 2024, iar instanţa putea să amâne pentru o dată ulterioară procesul prezent pentru a vedea soluţia instanţei.

Specifică că, viciile procesului din 18.04.24 sunt legate şi de principiul teritorialităţii, recurentul este din Municipiul Chişinău şi litigiul urma să fie iniţiat în raza teritorială a instanţelor din mun. Chişinău şi anume Judecătoria Chişinău Sediul Centru. Or partea adversă avea posibilitatea de a solicita conexarea cauzelor dacă dorea aflarea adevărului fapt care nu a avut loc.

Consideră că, cadrul legal privind suspendarea nu a fost respectat ducând indubitabil la vicierea procesului bazându-se pe o acţiune ce încalcă principiul teritorialităţii. Astfel partea adversă cu concursul instanţei a decurs la cel mai ineficient proces de a tergiversa cauza.

Notează că, potrivit art. 187 CPC al.(1), Dacă pe rolul aceleiași instanțe se află cauze conexe prin pretenții, temeiuri de apariție sau prin probe, la cererea

motivată a părții sau din oficiu, instanța emite o încheiere de transmitere spre conexare către cauza acceptată mai devreme doar dacă conexarea se face în scopul evitării pronunțării de hotărîri contradictorii. Completul de judecată căruia i-a fost transmisă cauza spre conexare emite o încheiere de acceptare a cererii pe rol pentru examinare concomitentă. (2) Dacă pe rolul mai multor instanțe se află cauze conexe prin pretenții, temeiuri de apariție sau prin probe, instanța (instanțele) sesizată ulterior dispune, printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul, conexarea și strămutarea pretenţiilor la instanța sesizată mai întîi. (3) Cauza acceptată spre conexare conform alin. (1) și (2) se examinează concomitent cu cea inițială. (4) Prevederile prezentului articol se aplică numai la examinarea cauzelor în primă instanţă.

Relevă că, sub jurisdicţia art. 6 CEDO ce este obligator pentru Republica Moldova, Instanţa judecătorească, la emiterea actului justiţiabil, este obligată să acorde o atenţie deosebită motivelor care au determinat concluziile instanţei, cu referire la legea guvernantă. Din acest considerent conchide că suspendarea acestui proces va duce la încălcarea art. 6 paragraf 1, al Convenţiei CEDO.

Solicită admiterea recursului. Casarea încheierii din 29.01.2024 cu emiterea uni noi încheieri privind respingerea integrală a cererii de suspendare ca nefondată.

Conform prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunţat încheierea contestată la 29 ianuarie 2024. Corespunzător, instanţa de recurs consideră recursul declarat la 31 ianuarie 2024, în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis din următoarele considerente.

În conformitate cu art.426 alin.(3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Potrivit prevederilor art.427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Conform art. 261 lit.h) CPC la cererea participanţilor la proces sau din oficiu, instanţa judecătorească poate suspenda procesul în cazul în care cauza nu poate fi judecată înainte de soluţionarea unei alte cauze conexe.

Potrivit art. 262 lit.e) CPC, procesul se suspendă pînă la rămânerea irevocabilă a hotărârii, deciziei, sentinței sau încheierii judecătorești sau până la data hotărârii emise în baza materialelor examinate pe cale administrativă sau în ordinea jurisdicției constituționale-în cazurile prevăzute la art.261 lit.h).

Conform art. 187 CPC al.(1), dacă pe rolul aceleiași instanțe se află cauze conexe prin pretenții, temeiuri de apariție sau prin probe, la cererea motivată a părții sau din oficiu, instanța emite o încheiere de transmitere spre conexare către cauza acceptată mai devreme doar dacă conexarea se face în scopul evitării pronunțării de hotărîri contradictorii. Completul de judecată căruia i-a fost transmisă cauza spre conexare emite o încheiere de acceptare a cererii pe rol pentru examinare concomitentă. (2) Dacă pe rolul mai multor instanțe se află cauze conexe prin pretenții, temeiuri de apariție sau prin probe, instanța (instanțele) sesizată ulterior dispune, printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul, conexarea și strămutarea pretenţiilor la instanța sesizată mai întîi. (3) Cauza acceptată spre conexare conform alin. (1) și (2) se examinează concomitent cu cea inițială. (4) Prevederile prezentului articol se aplică numai la examinarea cauzelor în primă instanţă.

Actele cauzei certifică faptul că, la 13 septembrie 2023, avocatul Durnescu Mihail în interesele ”Biox Comerț” S.R.L. a depus cerere de chemare în judecată împotriva „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, ulterior concretizată prin cererea din 15 septembrie 2023.

În ședința de judecată din 22 ianuarie 2024 reprezentantul pârâtului „Vilpet &Co” S.R.L., avocatul Frecauțan Marina a solicitat suspendarea procesului civil în temeiul art. 261 lit.h) CPC.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 ianuarie 2024, s-a suspendat examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de către ”Biox Comerț” S.R.L. împotriva lui „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, până la rămânerea irevocabilă a acțiunii depuse de către „Vilpet &Co” S.R.L. împotriva ”Biox Comerț” S.R.L. cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului de subantrepriză și constatarea ineficienței facturilor fiscale.

La 31 ianuarie 2024, avocatul Mihail Durnescu în interesele ”Biox Comerț” S.R.L a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 ianuarie 2024, solicitând casarea integrală a încheierii primei instanțe, cu restituirea cauzei la rejudecare.

Analizând legalitatea și temeinica încheierii contestate, Colegiul civil consideră că instanța de fond prematur a dispus suspendarea examinării prezentei cauze în temeiul art. 261 lit.h) CPC.

Colegiul notează că, instanța de fond cu întâietate urma să verifice dacă cauza civilă înaintată la cererea de chemare în judecată a ”Biox Comerț” S.R.L. împotriva „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și cauza civilă înaintată de către către „Vilpet &Co” S.R.L. împotriva ”Biox Comerț” S.R.L. cu privire la constatarea

rezoluțiunii contractului de subantrepriză și constatarea ineficienței facturilor fiscale, sunt conexe prin pretenții, temeiuri de apariție sau prin probe și să se expună în vederea conexării cauzelor, apoi să se expună asupra cererii de suspendare a prezentei cauze.

Respectiv, în contextul reglementărilor invocate, Colegiul consideră că soluția dată de instanța de fond este una neîntemeiată, dat fiind neelucidarea aplicării corecte a normelor de drept procedural civil.

Drept urmare celor expuse, raportând argumentele invocate de recurent la materialele cauzei, normele pertinente și jurisprudența CtEDO, Colegiul conchide că în speță concluzia instanței de fond este una incorectă în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate.

Conform art. 6 § 1 din CEDO, „Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil [...] a cauzei sale, de către o instanță [...], care va hotărî [...] asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil [...]". Curtea a reamintit în mod constant locul important pe care îl ocupă dreptul la un proces echitabil într-o societate democratică [Airey împotriva Irlandei, pct. 24; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 231]. Această garanție „se numără printre principiile unei societăți democratice în sensul Convenției" (Pretto și alții împotriva Italiei, pct. 21).

Rezultă că o interpretare restrictivă a garanțiilor oferite de art. 6 § 1 nu este așadar justificată (Moreira de Azevedo împotriva Portugaliei, pct. 66). În plus, cerința echității se aplică întregii proceduri și nu se limitează la ședințele în contradictoriu (Rafinăriile elene Stran și Stratis Andreadis împotriva Greciei, pct. 49).

De asemenea, art. 6 § 1 CEDO descrie garanțiile procedurale specifice acordate părților într-o acțiune civilă. Scopul său principal este de a proteja interesele părților și pe cele ale unei bune administrări a justiției (Nideröst-Huber împotriva Elveției, pct. 30). Astfel, justițiabilul trebuie să-și poată pleda cauza cu eficacitatea dorită (H. împotriva Belgiei, pct. 53).

Dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe, garantat de art. 6 § 1 din Convenție, trebuie să fie interpretat în lumina preambulului Convenției, care enunță supremația dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante (Brumărescu împotriva României, pct. 61; Nejdet Şahin și Perihan Şahin împotriva Turciei (MC), pct. 57).

Părțile la proces au dreptul să prezinte orice observații pe care le consideră pertinente pentru cauza lor. Acest drept este efectiv numai în cazul în care cererile și observațiile părților sunt într-adevăr „ascultate", adică examinate în mod adecvat de către instanța sesizată (Donadzé împotriva Georgiei, pct. 35).

Astfel, instanța trebuie să efectueze o examinare efectivă a mijloacelor, argumentelor și probelor prezentate de părți [Kraska împotriva Elveției, pct. 30;

Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct. 59; Perez împotriva Franței (MC), pct. 80]. Pentru a asigura exercitarea efectivă a drepturilor garantate de acest articol, autoritățile judiciare trebuie să dovedească „diligență”.

Colegiul remarcă că, o garanţie a respectării drepturilor omului, Convenţia prevede în art.6, pct.1 dreptul oricărei persoane la un proces echitabil, statuînd că, orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public şi într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent şi imparţial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzaţii în materie penală îndreptată împotriva sa.

În această ordine de idei, Colegiul notează că, prima instanța trebuie să întreprindă toate acțiunile procedurale prevăzute de lege, avându-se în vedere faptul că de corectitudinea și succesivitatea acestor acțiuni, depinde în mare măsură cum va fi asigurată persoanei interesate apărarea dreptului civil încălcat, sarcină nerealizată de instanța de fond.

În aceiași ordine de idei, instanța de recurs consideră întemeiate argumentele cererii de recurs cu referire la faptul că de către prima instanță nu au fost elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru examinarea cauzei.

În plus, datorită specificului judecării cauzelor în ordine de recurs, omisiunile instanței de fond nu pot fi remediate și în consecință, având în vedere faptul că prima instanță a aplicat eronat normele de drept procedural, Colegiul ajunge la concluzia de a casa integral încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 ianuarie 2024, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanță de fond, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de de avocatul Mihail Durnescu în interesele ”Biox Comerț” S.R.L.

Se casează integral încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 ianuarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea înaintată ”Biox Comerț” S.R.L. împotriva „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, prin care s-a suspendat examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de către ”Biox Comerț” S.R.L. împotriva „Vilpet &Co” S.R.L. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, până la rămânerea irevocabilă a acțiunii depuse de către „Vilpet &Co” S.R.L. împotriva ”Biox Comerț” S.R.L. cu privire la constatarea rezoluțiunii contractului de subantrepriză și constatarea ineficienței

facturilor fiscale, restituind pricina spre rejudecare în primă instanță, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul Ana Panov

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Viorica Mihaila